

**NEMZETKÖZI DOPPINGELLENES
ÜGYNÖKSÉG**

**NEMZETKÖZI DOPPINGELLENES SZABÁLYZAT
2005. ÉVI TILTÓ LISTA
NEMZETKÖZI KÖVETELMÉNYEK**

A tiltó lista hivatalos szövegét a Nemzetközi Doppingellenes Ügynökség (WADA) tartja karban és teszi közzé angol és francia nyelven. Az angol és francia nyelvű változat közötti ellentmondás esetén az angol nyelvű szöveg az irányadó.

A tiltó lista 2005. január 1-jén lép hatályba.

Bármely gyógyszer csak orvosilag indokolt esetben alkalmazható.

MINDENKOR (VERSENYEKEN ÉS VERSENYEN KÍVÜL IS) TILTOTT SZEREK ÉS MÓDSZEREK

TILTOTT SZEREK

S1. ANABOLIKUS SZEREK

Az anabolikus szerek használata tilos.

1. Anabolikus androgén szteroidok (AAS)

a) Exogén* anabolikus androgén szteroidok, köztük:

18 α -homo-17 β -hydroxyestr-4-en-3-one; bolasterone; boldenon; boldione; calusterone; clostebol; danazol; dehydrochlormethyl-testosterone; delta1-androstene-3,17-dione; delta1-androstendiol; delta1-dihydro-testosterone; drostanolone; ethylesterenol; fluoxymesteron; formeblon; furazabol; gestrinone; 4-hydroxytestosterone; 4-hydroxy-19-nortestosterone; mestanolon; mesterolone; metenolon; methandienon; methandriol; methyldienolone, methyltrienolone; methyltestosteron; mibolone; nandrolon; 19-norandrostenediol; 19-norandrostenedione; norbolethone; norclostebol; norethandrolon; oxabolone; oxandrolon; oxymesteron; oxymetholon; quinbolon; stanozolol; stenbolon; tetrahydrogestrinone; trenbolon és más hasonló kémiai szerkezettel vagy hasonló biológiai hatással rendelkező anyagok.

b) Endogén** anabolikus androgén szteroidok:

androstenediol (androst-5-ene-3 β ,17 β -diol); androstendione (androst-4-ene-3,17-dione); dehydroepiandrosteron (DHEA); dihydro-testosteron; tesztoszteron, és a következő metabolitok és izomerek: 5 α -androstane-3 α , 17 α -diol; 5 α -androstane-3 α ,17 β -diol; 5 α -androstane-3 β ,17 α -diol; 5 α -androstane-3 β ,17 β -diol; androst-4-ene-3 α ,17 α -diol; androst-4-ene-3 α ,17 β -diol; androst-4-ene-3 β ,17 α -diol; androst-5-ene-3 α ,17 α -diol; androst-5-ene-3 α ,17 β -diol; androst-5-ene-3 β ,17 α -diol; 4-androstenediol (androst-4-ene-3 β ,17 β -diol); 5-androstenedione (androst-5-ene-3,17-dione); epi-dihydrotestosterone; 3 α -hydroxy-5 α -androstan-17-one; 3 β -hydroxy-5 α -androstan-17-one; 19-norandrosterone; 19-noretiocholanolone.

Amennyiben valamely tiltott anyagot (lásd a fenti felsorolást) az emberi szervezet természetes módon is termelhet, a minta akkor minősül pozitívnak a tiltott szerre nézve, ha a tiltott szer vagy metabolitjainak, illetve markereinek koncentrációja vagy más releváns aránya a sportoló mintájában az emberben mért szokásos értékhatáron kívül esik úgy, hogy valószínűtlen, hogy az a normál endogén termelés eredménye. A minta nem tekinthető pozitívnak a tiltott szerre nézve, ha a sportoló bizonyítékot szolgáltat arra nézve, hogy a tiltott szer vagy metabolitjainak, illetve markereinek koncentrációja és/vagy releváns arányainak értéke élettani vagy patológiás eredetű. Minden esetben azonban, bármilyen koncentráció esetén a laboratórium pozitív analitikai eredményt ad, amennyiben megbízható analitikai módszerrel kimutatja, hogy a tiltott szer exogén eredetű.

Ha a laboratóriumi eredmény nem egyértelmű és a mintában nem mutatható ki az előző bekezdésben meghatározott koncentráció, valamint ha komoly gyanú áll fenn a tiltott szer használatára, az illetékes doppingellenes szervezetnek további vizsgálatot, például referencia szteroid profillal való összehasonlítást kell elrendelnie a tiltott szer esetleges használatának megállapítására.

Amennyiben a laboratóriumi eredmény szerint a vizeletmintában a T/E arány magasabb mint négy (4) az egyhez (1), kötelező további vizsgálatokat végezni annak megállapítására, hogy az arány élettani vagy patológiás eredetű-e, kivéve, ha a laboratórium megbízható analitikai módszer alapján pozitív analitikai eredményt ad, kimutatva a tiltott szer exogén eredetét.

Bármely további vizsgálat esetén át kell tekinteni a megelőző és újabb vizsgálati eredményeket. Amennyiben korábbi vizsgálati eredmények nem állnak rendelkezésre, a sportolót egy három hónapos időszakon belül legalább három alkalommal előre be nem jelentett vizsgálatnak kell alávetni.

Ha a sportoló nem működik együtt a vizsgálatokkal kapcsolatban, mintáját a tiltott anyagra nézve pozitívnak kell tekinteni.

2. Egyéb anabolikus hatású szerek, a teljesség igénye nélkül:

Clenbuterol, zeranol, zilpaterol.

Ebben a részben:

* „exogén”-nek nevezzük mindazon anyagokat, amelyeket az emberi szervezet természetes módon nem képes előállítani.

** „endogén”-nek nevezzük mindazon anyagokat, amelyeket az emberi szervezet természetes úton képes előállítani.

S2. HORMONOK ÉS ROKONVEGYÜLETEK

A következő szerek tiltottak, beleértve a hasonló kémiai szerkezettel vagy hasonló biológiai hatással rendelkező szereket, továbbá a felsorolt anyagok szervezetben való felszabadulását befolyásoló faktorokat:

1. Eritropoietin (EPO)

2. Növekedési hormon (hGH), inzulin típusú növekedési faktor (IGF-1), mechano növekedési faktorok (MGF)

3. Gonadotróp hormonok (LH, hCG)

4. Inzulin

5. Kortikotróp hormonok.

Annak kivételével, ha a sportoló bizonyítani tudja, hogy a koncentráció fiziológiás vagy patológiás eredetű, a mintát a tiltott szerre (lásd a fenti listát) nézve pozitívnak kell tekinteni, amennyiben a tiltott szer vagy metabolitjainak koncentrációja és/vagy releváns aránya vagy markere a sportoló mintájában az emberben mért szokásos értékhatáron kívül esik úgy, hogy valószínűtlen, hogy az a normál endogén termelés eredménye.

Hasonló kémiai szerkezettel vagy hasonló biológiai hatással rendelkező anyagok, diagnosztikai markerek, vagy a fent felsorolt hormonok szervezetben való felszabadulását befolyásoló faktorok jelenléte, illetve bármilyen más eredmény, amely azt jelzi, hogy a kimutatott szer exogén eredetű, pozitív analitikai eredménnyel jár.

S3. BÉTA-2-AGONISTÁK

Minden béta-2-agonista, beleértve a D- és L-izomereket is, tiltott. Ezek használata gyógyászati célú mentességet igényel.

Kivételt képez a formoterol, salbutamol, salmeterol és terbutalin, amelyek inhalációs formában asztma és terhelés által kiváltott asztma/hörgögörcs megelőzése és/vagy kezelése céljából történő használata egyszerűsített gyógyászati célú mentességet igényel.

A gyógyászati célú mentesség megléte ellenére, amennyiben a laboratórium 1000 ng/ml feletti salbutamol (szabad plusz glükuronid) koncentrációt mér, ezt pozitív analitikai eredménynek kell tekinteni, kivéve, ha a sportoló bizonyítja, hogy a normál értéktől eltérő mérési eredmény inhalációs formában alkalmazott salbutamol gyógyászati célú alkalmazásának következménye.

S4. ANTIÖSZTROGÉN AKTIVITÁSÚ RENDELKEZŐ SZEREK

A következő csoportokba sorolt antiösztrogén hatással rendelkező szerek tiltottak:

1. Aromatáz inhibitorok a teljesség igénye nélkül: anastrozole, letrozole, aminoglutethimide, exemestane, formestane, testolactone

2. Szelektív ösztrogénreceptor modulátorok (SERM) a teljesség igénye nélkül: raloxifene, tamoxifen, toremifene

3. Egyéb antiösztrogén hatással rendelkező szerek a teljesség igénye nélkül: clomiphene, cyclofenil, fulvestrant.

S5. DIURETIKUMOK ÉS MÁS FEDŐ SZEREK

A diuretikumok és más fedő szerek tiltottak.

Fedőszerek a teljesség igénye nélkül:

diuretikumok*, epitesztozteron, probenicid, α -reduktáz inhibitorok (pl. finasterid, dutasterid), plazma expanderek (pl. albumin, dextrán, hidroxietil keményítő).

* A gyógyászati célú mentesség nem érvényes, ha a sportoló vizeletében a diuretikum mellett bármely tiltott szer a megengedett határértéken vagy ez alatti koncentrációban mutatható ki.

Diuretikumok többek között:

acetazolamid, amilorid, bumetanid, canrenone, chlortalidon, etakrinsav, furosemid, indapamid, metolazon, spironolacton, tiazidok (pl. bendroflumetiazid, klórtiazid, hidroklorotiazid) triamterén és más szerek, amelyek hasonló kémiai szerkezettel vagy hasonló biológiai hatással rendelkeznek.

TILTOTT MÓDSZEREK

M1. OXIGÉNTRANSZFER NÖVEELÉSE

Tiltottak a következők:

a) Vérdopping, így az autológ, homológ vagy heterológ vér vagy bármilyen eredetű vörösvértesteket tartalmazó termékek alkalmazása, kivéve a gyógyászati célú kezelés esetét.

b) Az oxigén felvételét, szállítását vagy átadását mesterségesen fokozó termékek, ideértve többek között: perfluoro vegyületek, efaproxiral (RSR13) és módosított hemoglobin termékek (pl. hemoglobin alapú vérpótló készítmények, mikrokapszulázott hemoglobin termékek.)

M2. KÉMIAI ÉS FIZIKAI MANIPULÁCIÓK

Az alábbiak tiltottak:

Mindazon hamisítási eljárások és hamisítási próbálkozások, amelyek célja a doppingellenőrzés során levett minta szabályosságának és érvényességének megváltoztatása.

Idetartozik a teljesség igénye nélkül az intravénás infúzió*, a katéterezés és a vizeletminta helyettesítése.

* A legitim akut orvosi kezelést kivéve az intravénás infúzió tiltott.

M3. GÉNDOPPING

Tiltott a sejtek, gének, genetikai elemek olyan nem gyógyászati célú használata, illetve a génexpresszió olyan nem gyógyászati célú módosítása, amely alkalmas a sportteljesítmény növelésére.

TILTOTT SZEREK ÉS MÓDSZEREK VERSENYEN

**A fent definiált S1-S5 és M1-M3 csoportokon kívül
a következő csoportok tiltottak versenyen:**

TILTOTT SZEREK

S6. STIMULÁNSOK

A következő stimuláns hatással rendelkező szerek tiltottak, beleértve azok mindkét optikai (D- és L-) izomerét, ha létezik:

adrafinil, amfepramon, amiphenazol, amfetamin, amfetaminil, benzfetamin, bromantan, carphedon, cathin*, clobenzorex, kokain, dimetil-amfetamin, efedrin, etil-amfetamin, etilefrin, famprofazon, fencamfamin, fencamin, fenetyllin, fenfluramin, fenproporex, furfenorex, mafenorex, mephentermin, mesocarb, methamfetamin, metil-amfetamin, methyldioxyamphetamin, methyldioxy-methamphetamin, metilefedrin**, methylphenidat, modafinil, nikethamid, norfenfluramin, parahydroxyamphetamine, pemolin, phendi-metrazin, phenmetrazin, phentermin, prolintan, selegiline, sztrichin, valamint a hasonló kémiai szerkezettel vagy hasonló biológiai hatással*** rendelkező szerek.**

* Cathin vizeletben 5 mikrogramm/ml koncentráció felett tiltott.

** Az efedrin és metilefedrin vizeletben 10 mikrogramm/ml koncentráció felett tiltott.

*** A 2005. évi Megfigyelő Programban szereplő szerek (bupropion, koffein, fenilefrin, fenilpropanolamin, pipradrol, pseudoefedrin, synefrin) nem tekintendők tiltott szernek.

MEGJEGYZÉS: Az adrenalin helyi érzéstelenítővel együtt alkalmazva vagy helyileg alkalmazva (pl. orr, fül) nem tiltott.

S7. NARKOTIKUMOK

A következő narkotikumok tiltottak:

buprenorphin, dextromoramid, diamorphin (heroin), fentanyl és származékai, hydromorphon, methadon, morfin, oxycodon, oxymorhpon, pentazocin, pethidin.

S8. KANNABINOIDOK

A kannabinoidok (pl. hasis, marihuána) tiltottak.

S9. GLÜKOKORTIKOSZTEROIDOK

A glükokortikoszteroidok orális, rektális, intravénás vagy intramusculáris alkalmazása tiltott. Használatuk gyógyászati célú mentességhez kötött.

Minden más formában való alkalmazásuk egyszerűsített gyógyászati célú mentességhez kötött.

Bőrgyógyászati készítmények nem tiltottak.

BIZONYOS SPORTÁGAKBAN TILTOTT SZEREK

P1. ALKOHOL

Az alkohol (etilalkohol) csak versenyen tiltott, az alábbi sportágakban. Az alkohol kimutatása a kilélegzett levegőből és/vagy vérből történik. A doppingvétség egyes szövetségek esetében érvényes küszöbértéke zárójelben látható.

Autóversenyzés (FIA) 0,10 g/l
Biliárd (WCBS) 0,20 g/l
Íjászat (FITA) 0,10 g/l
Karate (WKF) 0,10 g/l
Motorversenyzés (FIM) 0,00 g/l
Műrepülés (FAI) 0,20 g/l
Modern öttusa (UIPM) 0,10 g/l beleértve a lövészetet is
Petanque (CMSB) 0,10 g/l
Síelés (FIS) 0,10 g/l

P2. BÉTA BLOKKOLÓK

Ellenkező értelmű rendelkezés hiányában a béta blokkolók csak versenyen tiltottak, a következő sportágakban:

Autóversenyzés (FIA)
Biliárd (WCBS)
Birkózás (FILA)
Bob (FIBT)
Bowling (FIQ)
Bridzs (FMB)
Curling (WCF)
Íjászat (FITA) (versenyen kívül is)
Lövészet (ISSF) (versenyen kívül is)
Motorversenyzés (FIM)
Modern öttusa (beleértve a lövészetet is) (IUPM)
Műrepülés (FAI)
Petanque (CMSB)
Sakk (FIDE)
Síelés (FIS), síugrás és szabadstílusú hódeszka esetén
Torna (FIG)
Úszás (FINA) műugrás és szinkronúszás esetén
Vitorlázás (ISAF) (csak üldözéssel versenyeken a kormányosra vonatkozóan)

A béta-blokkolók a teljesség igénye nélkül a következők:

acebutolol, alprenolol, atenolol, betaxolol, bisoprolol, bunolol, carteolol, carvedilol, celiprolol, esmolol, labetalol, levobunolol, metipranolol, metoprolol, nadolol, oxprenolol, pindolol, propranolol, sotalol, timolol.

MEGHATÁROZOTT SZEREK*

Meghatározott szerek* az alábbiak:

efedrin, L-metilamfetamin, metilefedrin;
kannabionidok;
minden béta-2-agonista inhalálva, kivéve a clenbuterolt;
probenicid;
minden glükokortikoszteroid;
minden béta blokkoló;
alkohol.

* „A tiltott anyagok listáján szerepelhetnek olyan meghatározott szerek, amelyek esetében különösen várható a nem szándékos doppingvétség felmerülése, mivel ezek a szerek számos gyógyszeripari termékben előfordulnak, illetve mivel a velük mint doppingszerrel való visszaélés várhatóan kevésbé sikeres.” Ilyen szerek alkalmazásakor lehetséges a doppingvétség enyhébb szankcionálása, amennyiben: „...a sportoló igazolni tudja, hogy a meghatározott szer használatára nem a sportteljesítmény fokozása céljából került sor.”